

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računano po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četrstopenjske peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po deželnem zboru.

III.

Gospod dvorni svetnik in voditelj vlade baron Hein svojega notranjega človeka menda ni spremenil od tedaj, ko je še glavaril, če se ne motimo, v zelenem Mariboru. Zatorej nam je njemu nasproti previdno postopati, in v ti previdnosti potrjuje nas vedenje in postopanje provizornega vladnega zastopnika v deželnem zboru.

Tu se ne obračamo nikakor proti temu, da je gospod baron v tako imenovanem zasebnem obče-vanju — kolikor je to v deželnem zboru mogoče — iskal jedino le dotike z nemško manjšino, in oziroma še s to ne v celoti, temveč samo s tistim njenim oddelkom, ki nosi v žepih rutice z onimi znanimi kronami, pri kojih se je v absolutističnih dobah, kakor pripovedujejo, še le človek pričel. No! dan danes smo v tem oziru manj strogi in logično sklepamo, če se tudi ne postavljamo na tisto stališče, s kojega je pisal Henrik Heine o grofiji „Platen-Hallermünde“, da ima vsak človek jednako število pradedov, kojih prvi je bil Adam ali pa sploh tisti, naj se je že imenoval tako, ali tako, ki je bil prvi ustvarjen na našem beraškem planetu!

Občutnejše narave so baje baronu Heinu v zlo štele, da se je — ko je časih suhoparno poročanje — in Bog zna, da se to mnogokrat pripeti! — le predolgo se zavleklo, podal z dvorane ter potem obsedel vtako imenovani klubovi sobi nemških poslancev in sicer vsredi teh poslancev, do kojih se naravnost iz dvorane prav dobro vidi, — mej tem ko v celem zasedanju niti jedenkrat ni obiskal slovenskih poslancev v njihovih klubovih prostorih, v koje se z dvorane niti ne vidi. Ali to so malenkostne reči, o kojih pišemo le radi tega, ker se je o njih govorilo, in ker se jim je sploh preveč važnosti prilagalo, dasi je vsekako mogoče, da je tudi to bila signatura temporum, kojim nasproti hitimo.

Bolj važno pa se nam vidi, da je baron Hein v debato posegal vselej in pri vsaki priliki samo o z nemško besedo. Baron Winkler bil je v tem oziru objektivnejši: Slovenceu odgovarjal je slovensko, Nemcu pa nemško in do pičice strogo je pri tem postopal, tako da niti slovenska, niti nemška stranka ni prišla ob besedico, do katere je imela pravico.

In nam se vedno vidi, da bode v prihodnje zastopnik vlade le s težavo izhajal, če mu slovenska beseda ne bode tekla v govorici in pisavi. To je najmanj, kar smemo ob roki znanega in zelo trpinčenega člana XIX. zahtevati. In če pri manjših uradnikih kakor so okrajni glavarji in drugi zahtevamo, da so v govoru in pisavi večji jezika našega naroda, potem pri vrhovnem uradniku v deželi ne dopuščamo nikake izjeme, in to toliko manj, ker se bode omenjeni možje lahko sklicevali na svojo vrhovno glavo, češ, tam je važnejši posel, tam je večja odgovornost, glejte da se najprej tudi tam — nam v izgled — priuče slovenščini. Tako sklicevanje bi bilo utemeljeno, sategadelj — ker že živimo v takih časih — zahtevamo znaneje slovenskega jezika tudi na najvišjem mestu v naši kronovini. Priznati pa se mora, da je zasedanje deželnega zbora do cela skazalo, da sedanjí zastopnik vlade vsaj v govoru ni več jezika, kojega govori 95% prebivalcev v ti deželi. Mi konstatujemo ta fakt, ter o njem zapišemo le toliko, da v prihodnje slovenski poslanci gotovo ne bodo zadovoljni z vladno nemško govorico, če tudi ne bodo dajali baronu Heinu v slovenščini tistih lekcij, kakor so jih dajali Mladočehi grofu Thunu v češčini. Pripoznati pa se ima tudi, da so slovenski poslanci nemške govore barona Heina prenašali s finim taktom, brez hrupnega ugovora, ki bi se konečno le ne bil mogel preostro obsojati, ko so naši poslanci barona Winklerja slovenske govore imeli še v živem spominu.

Posebno narodno-naprednim poslancem je baron Hein to potrpežljivost slabo plačeval. Porabljal je vsako priliko, da bi očitno kazal, kak globok jarek da zija mej njim in tako imenovano radikalno-napredno stranko, in ker ga je znanje jezika le prerado zapustilo, zagazil je časih v jezo, da sam ni vedel čemu. To se je zgodilo posebno takrat, ko se je govorilo o njegovem imenovanju in o komentarih, koje je pisalo nemško časopisje k temu imenovanju. Posebno neprijeten utis je napravljalo, da je tedaj zastopnik vlade v debato potisnil tudi prevzvišeno osebo vladarjevo, da si je v vseh parlamentih celega sveta običajno, dase ima v zbornicah pri razpravah in debatah v stran puščati oseba vrhovnega vladarja. In tudi napačno mnenje je, da bi uradnik,

kojega imenuje cesar, ne smel se kritikovati. Cesar imenuje, imenovani pa je odgovoren sam zase, ker bi drugače vsi ministri, koje cesar imenuje, ne smeli se nikdar napasti ter bi smeli pri vsaki priliki skriti se za najvišjo osebo. Mi živimo ravno v konstitucionalni državi in javni funkcionarji so nam odgovorni brez ozira na to, da jih je imenoval premlodiljivi vladar. Grof Kuenburg bil je minister, bil je kot tak koncesija združeni levjici, ter ga je ob svojem času sam vladar v ministerstvo poklical. In vendar je moral ravno ta minister brez ozira na najvišjega vladarja preslišati marsikako grenko v parlamentu, in gotovo bi se mu bil čutil celi svet, če bi se bil grof Kuenburg hotel braniti z žarnim ščitom tistega, ki ga je imenoval svojim ministrom. Konstitucionalna načela dopuščajo marsikaj, kar bi v absolutistični državi ne bilo dopuščeno. In gospod baron Hein se bode o tem sam prepričal, če bode dalje časa vodil vladu v ti kronovini!

Slabo je plačeval baron Hein — kakor smo že rekli — potrpežljivost narodno-naprednim poslancem, in najslabše takrat, ko je — govorč o mali vipavski občini — brez vsacega povoda spregovoril kritiko o prvi občini, to je o mestni občini Ljubljanski. In ta kritika bila je taka, kakor jo mnogokrat čitamo v našem „Slovinci“ in kakor jo časih čitamo tudi v „Laibacher Wochenblattu“, o kojem se sedaj pripoveduje, da bode ponehal, kakor hitro dobi „Laibacher Zeitung“ svojega strogo nemškega redakterja. Gospodo pri „Slovinci“ in ono pri „Wochenblattu“ silno jezi, da je uprava mestne občine Ljubljanske do bra, ker so ravno pričakovali, da bode narodno-napredni mestni svet zagazil v polom in konkurz tako, da bi se potem dalo prijetno v kalni vodi ribariti. Pa te nade se niso spopolnile niti našim klerikalcem, niti našim Nemcem. Od tod izvira tista grozna jeza! Nobena teh strank se ne udeležuje volitev v mestni svet Ljubljanski. Obe pa svojo abstinenco opravičujeta približno s tistimi besedami in argumenti, koje je razvijal dvorni svetnik baron Hein proti mestni občini Ljubljanski ob priliki, ko je govoril proti razdruženju neke vipavske občine. Da Ljubljana pri vprašanju, ali naj se kaka vipavska občina razdeli v dve občini ali

LISTEK.

Kristova noč.

(Spisal Saltikov-Ščedrin; iz ruščine preložil V. Benković.)

Ravnina je še trda, a sredi globoke nočne tišine čuje se že šepetanje vzbujajočih se potokov pod snežno odejo. Po grapah in dolinah je to šepetanje podobno tihemu bobnenju ter svari popotnika, da je cesta na teh krajih podjedena od vode raztaljenega snega.

A les še molči, pokrit je z ivjem kot junak v pravljici z jekleno čelado. Temno nebo je vse posejano z zvezdami, lijočimi na zemljo hladno, migljajočo svetlobo. V prevarljivem njenem sijaju se žalostno blešče obrisi vasij, pogreznjenih v zametih. Megla osamelosti, puščobe in bede ulegla se je na trdo ravnino, i na nemo vaško pokrajino. Vse je v sponah, kot bi nosilo tajno, a grozno prokletstvo.

A čuj, na jednom konci ravnine se je oglasil jasni glas polnočnega zvona; odgovarjajoč mu oglasi se z drugega konca drugi, za njim tretji, četrti. Iz temnega ozadja noči izstopila so razsvetljena slemena

cerkev in okolica je naglo oživela. Po cesti so se pomikale vrste vaščanov. Naprej so šli siromaki, izdelani od življenja in jedinstvine, ljudje z žalostnim srcem in proti tlem povešenimi glavami. Nesli so v cerkev svojo ponižnost in vzdih svoje; to je bilo vse, kar so mogli dati vstanšemu Bogu. Nekoliko za njimi so stopali v prazničnih oblekah vaški bogatini, prekupci in drugi selski prvaki. Veselo so se razgovarjali ter nesli v cerkev svoje sanjarije o bodočih tedenskih potih. A naglo so se tolpe ljudij poskrile v globini vasi; v zraku je umolknil zadnji udar zvonkega zvona in vse je zopet slovesno potihnilo.

Globoka tajnost je bila čutili v tem nepričakovanem prerušenju začetega vrvenja — kakor da se je po nastalem molku zgodil čudež, ki ima sliheri stvari vdihniti življenje in prerojenje. In res: vzhod še ni zamrgolel v škrlatu in koprnenje je bilo čudno končano. Vstal je od mrtvih zaničevani in križani Bog, h kateremu od zdavnaj kličejo ponižna, skesana srca: „Pridi, o Bog!“

Vstal je od mrtvih Bog in napolnil s seboj vesmir. Široka stepa mu je vstala nasproti z vsemi snegovi in zameti svojimi. Za stepe se je širil mo-

gočni gozd ter tudi čutil prihod Vstanšega. Visoke jelke so dvigale proti nebu kosmate šape; zaškripali so vrhovi stoletnih borovcev; zažuboreli so jarki in reke; iz dupel in brlogov so zbežale zveri, ptiči so zleteli iz gnezd; vse je čutilo, da iz globine prihaja nekaj svetlega, silnega, razlivajočega svetlobo in toploto, in vse je klicalo: „Bog, si li ti to?“

Bog je blagoslovil zemljo in vodo, zver in ptiče ter jim rekel:

„Mir z vami! Prinesel sem vam pomlad, toplo in svetlo. Z rek snamem ledene okove, stepe ogrnem z zeleno odejo, les napolnim s spevom in vonjavo. Nakrmim in napojim ptiče in zver ter prirodo napolnim z radostjo. Njeni zakoni naj vam bodo lahki; naj za vsako travico, za vsakega jedva vidnega hroščka odmeri krog, v katerem ostanejo zvesti prirojenemu jim poklicu. Soditi vas ni smeti, kajti delate le to, kar vam je odloženo od začetka sveta. Človek se vedno bori s prirodo, prodiraje v njene tajnosti, ne da bi naprej videl konca dela svojega. Njemu je treba teh tajnostij, ker so neizogiben pogoj njegovemu blagostanju in napredku. A priroda sama zadostuje, in v tem je njena prednost. Nič ne

ne, nima čisto nič opraviti, je gotovo. Toliko pomembnejše je torej, da je zastopnik vlade pri taki priliki zasakal svoj meč proti beli Ljubljani ter bil tako rekoč podoben streli, ki je švignila z jasnega neba navzdol. Ni treba, da bi o tem dalje pisali. Vse je jasno in dognano. Vsekdo si tukaj lahko pomaga do pravega spoznanja! In ker nas je gospod Bog oblagodaryl s takim pravim spoznanjem, vemo, da je previdnost potrebna pravi narodni stranki, ki bode imela z vso enerzično brani svojo trdno pozicijo v beli Ljubljani, koja je, kakor vse kaže, marsikomu trn v očesu. Previdnost torej, da nas ne preobda spanje, kadar bo nevarnost največja!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 29. maja.

Delegacija pri cesarju.

V soboto popoldne bili sta obe delegaciji pri cesarju. Vzprijem se je vršil točno po programu in po znanem ceremonijelu. Najprej poklonila se je cesarju ogerska delegacija in za njo avstrijska. Vsebinsko nagovorov obeh predsednikov kakor tudi vsebinsko prestolnega nagovora priobčili smo že v soboto. Ko je cesar končal prestolni nagovor, počastil je nekatere delegatke s kratkimi odgovori. S poslanecem Heilsbergom je cesar govoril o narodnogospodarskem delovanju deželnega zbora štajerskega, zlasti o železniški akciji, in med drugim rekel, da je deželni zbor štajerski v tem oziru odlično deloval. — Poslanec Stalitz vprašal je cesar, kako je z volitvami v Trstu. Stalitz je odgovoril, da je upati na ugoden uspeh, na kar je cesar rekel: To bi bilo pač želeno. — Stalitz: Volitve doslej niso bile izraz patrijotičnega mišljenja Tržaškega prebivalstva. — Cesar: To vsem prav dobro, to se je videlo pri krstu zadnje ladije. — Poslanec Pfeiferja vprašal je cesar, ali je prvičkrat član delegacije in ali je tudi član deželnega zbora kranjskega. Ko je poslanec Pfeifer obe vprašanji potrdil, vprašal ga je cesar, kako napreduje zgradba Dolenjskih železnic ter je bil zadovoljen čuvši, da se bo delna proga iz Ljubljane v Kočevje otvorila že na jesen. Cesar vprašal je nadalje delegata Pfeiferja, kakšne so ekonomične razmere na Kranjskem, na kar je delegat Pfeifer rekel, da so precej slabe. Lani je bila letina jako slaba, tako da je morala vlada celo zahtevati poseben kredit v podporo stradalajočemu prebivalstvu, letos pa je valed dolgotrajne in hude suše tudi malo upanja, da bi bila letina količkaj dobra, ako ne začne pravočasno deževati. Izreki svoje obžalovanje, da kaže letina tako slabo, zaključil je cesar svoj razgovor z delegatom Pfeiferjem.

Mladočehi v delegaciji.

Nemški liberalci imajo — da se izrazimo nekoliko vulgarno a jasno — grozovitega mačka. Ni jim žal, da so izposlovali izključenje mladočehskih zastopnikov iz delegacijskih odsekov, žal pa jim je, da je to postopanje opravičeval Plener. Svar se je sedaj pojasnila. Navada je, da delegati vsake dežele nasvetujejo, kateri izmed njih naj pride v odseke. Nemci in češki veleposelniki so ukrenili, da je izključiti Mladočeha. Ko se je poljskim delegatom predložil imenik delegatov, katere so poslanci iz Čške določili za odseke, ugovarjal je Jaworski, češ da bi kazalo voliti tudi kakoga Mladočeha, a Plener se je skliceval na to, da je večina delegatov iz Čške sklenila, izključiti Mladočeha in Poljaki so se morali udati. Plener govoril je torej očitno neresnico, ko je v javni seji rekel, da so stranke dogovorile izključenje Mladočehov, reči bi bil moral, da je to dogovorila večina delegatov iz Čške. Poljaki so

škodi, ako človek polagoma prodira v njeno notranjost — dela si pokorne samo atome, a priroda večno stoji pred njim v svoji izvirni nedostopnosti ter ga tré s svojo silo. Mir z vami, stepe in gozdi, zveri in ptice! naj vas ogrejejo in ožive žarki mojega vstajenja!

Blagoslovivši prirodo, obrnil se je Vstanši k ljudem. Najprej so mu prišli nasproti ljudje plakačoči, uklonjeni pod bremenom dela in uničeni od bede. In ko jim je rekel: „mir z vami!“ — napolnili so vzdih s tožbami, ter padli v prah, molče proseč odrešenja.

In srce Odrešenikovo se je zopet napolnilo s tisto veliko in smrtno žalostjo, katere je bilo do vrha polno v vrtu getsemanskem, ko je čakal pripravljenega mu keliha. Vsa ta mnogo trpeča množica, ki je bila padla predenj, nosila je breme življenja za njegovo ime; vsi so najprej nagnili uho njegovim besedam ter si jih vtisnili v srce. Vse je videl z višave Golgatine, kako so se mučili v daljavi, ujeti v mrežo robstva, in vse je blagoslovil, končevaje svoj križev pot, vsem je obljubil osvobodjenje. In vsi od takrat koprné po njem ter silijo k njemu. In vsi v živi veri k njemu dvigujejo roke: „O Bog! Ali si to ti?“ (Konec prih.)

odklonili vsako odgovornost za ta terorizem in bodo izjavili, da to, kar se je zgodilo v dež. zboru češkem, ne tangira razmerja med njimi in Mladočehi. Tudi konservativci ne odobravajo izključenja Mladočehov in bodo stvar spravili v klub v razgovor, pač pa odobravajo izjavo delegata Pfeiferja — tako se je izrekel grof Hohenwart napram nekemu češkemu poslancu.

Vnanje države.

Srbske volitve.

V torek dné 30. maja se začnejo volitve v skupščino. Volilno gibanje je primeroma jako neznačno. Vlada postopa jako korektno in se kar nič ne utika v volitve. Pasiceva frakcija pa terorizira volilce kolikor največ mogoče. Ker se liberalci ne bodo volitev udeležili, skuša Pasiceva frakcija preprečiti izvolitev naprednjaških kandidatov in zagotoviti svojim privržencem zmago na celi liniji, tako da bi bila nova skupščina sestavljena iz samih radikalcev.

Rudarski shod v Bruselju.

Prvi rudarski shod, na kateri so prišli odposlanci rudarjev skoro iz vseh krajev sveta, je zaključen. Zborovalci so volili poseben odbor, kateremu je naloga, obvestiti vse države, da zahtevajo rudarji, naj se zakonitim pōtem uvle osemurni delavnik, in pripraviti vse kar treba za splošni rudarski štrajk, s katerim bi se odgovorilo na eventuelno odklonitev delavske tirjatve. Zanimljivo je to, da je došlo na ta shod mnogo parlamentarnih zastopnikov. Zlasti angleški rudarji so poslali v Bruselj mej 40 poslanci šest članov parlamenta in državnega tajnika v Gladstoneovem ministerstvu. Francoze sta mej drugimi zastopala tudi dva parlamentarca, Basly in Lamendin, katera je Bruseljska policija takoj iztirala. Nemce je zastopal bivši rudar in državni poslanec Schröder, avstrijske rudarje pa Čeh Peter Cinger.

Dopisi.

Iz Gorice, 27. maja. [Izv. dop.] (Preganjane lista „Il Rinnovamento“.) Živela tiskovna svoboda! Srečno smo dospeli do takih tiskovnih in časnikarskih odnosov, kakršni so v Hrvatski. Razložek je samo še ta, da Tržaški Khuen-Héderváry vse pokvari — je dosedaj le vitez, mogoče pa je, da si bo stekel v praganjanju narodnih ter dinastiji udanih časopisov toliko zaslug, da bode povišan v grofovski stan.

„Il Rinnovamento“ je priobčil v številki z dné 17. maja doslovni prevod treh Dunajskih dopisov v Berolinski list „Kreuzzeitung“, ki govore o političnih odnosih na Primorskem; bil je zaplenjen. Včeraj jutraj, petek, torej po 10. dne, prišel je iz Trsta na državno odvetništvo strogi nalog, naj se izvrši najstrožja preiskava v uredništvu in tiskarni, da bi se dobil dotični rokopis. Vsi policijski uradniki z vsemi stražarji so torej leteli, da jim je sape primanjkovalo, v stanovanje odgovornega urednika, v uredništvo ter v tiskarno; premetali so vse, a toliko zaželenega rokopa niso dobili. Reči moramo, da so jako dostojno izvršili svojo nalogo, samo tega ne umejemo, s kako pravico smejo podrejeni organi tiskarju pretiti, da bo kaznovan najmanj s 100 gld. in da zgubi tiskarsko koncesijo. Kje je ta zakon? Državno pravdnštvo je odredilo tudi subjektivno preiskavo proti uredništvu na podlagi § 300. k. z.; na dotičnem odloku je podpisan sod. svetovalec Crusiz, kakor preiskovalni sodnik, a ta je premeščen k pomorskemu sodišču v Trst. Na njegovo mesto pride okr. sodnik pl. Girioncoli iz Kanala, ki je v Cerknem in Kanalu, kjer je služboval, najbolje poznan pod imenom „O kroglič“, tako je namreč sam svoje ime poslovenil; najbrže bode torej on preiskavo vodil.

V sodnih krogih Goriških se govori, da je članek, ki je dal povod konfiskaciji, zaplembi, hišni in sodni preiskavi, pisan v uredništvu in da „oficijozna Kreuzzeitung“ ni nikdar nobenega takega dopisa priobčila. Od kdaj je „Kreuzzeitung“ oficijozen list nemške vlade, to vedo samo Goriški modrijani, ki gotovo tega uglednega Berolinskega lista še nikdar videli niso; mi vemo pa, da je „Kreuzzeitung“ konservativen in nemški vladi nasproten list. Da dotične kroge osvedočimo, da je „Kreuzzeitung“ istinito dotične dopise priobčila, navedemo sledeče: V štev. 181, jutranja izdaja, dné 19. aprila ima na 2. strani, 4. kolona, dopis: „R. Wien, 17. April (Aus den Landtagen. Die Auflösung des Triester Gemeinderathes)“ — V štev. 195. jutranja izdaja, dné 27. aprila, ima na drugi strani, 2. in 3. kolona dopis: „R. Wien, 25. April. (Ungarische Minister-Konferenzen. Aus dem Prager Landtage. Ungarisches. Die Irredenta in den südlichen Provinzen.)“ — V št. 203, jutranja izdaja, dné 2. maja, ima na drugi strani, 4. kolona, dopis: „R. Wien, 29. April.

(Eine Judendebatte. Aus Galizien. Von den Südslaven)“ — Tako; sedaj je gospodi pač postreženo!

Po Gorici se včeraj in danes ne govori o drugem, kakor o „Rinnovamento“ in njegovih so-trudnikih. Čifuti z iredentarji se vesele, upajoč, da bode list sedaj uničen, a povemo jim, da bode prej konec čifutov in iredentarjev z njih mogočnimi pokrovitelji, kakor pa „Rinnovamento“, ki jim bo tudi v prihodnje na prste gledal in njih protiaustrijsko mišljenje in počenje pobjal ter neustrašljivo pravice slovenskega naroda zastopal!

„Svaka sila do vremena!“

Z Dunaja, dné 26. maja. [Izv. dop.] („Po-hostinná hra českého divadla“.) ki pride sredi junija v Ljubljano, hiti s svojim repertoarjem; v tekočem tednu smo videli zopet dve dobri predstavi, namreč „Vodní družstvo“, veseloigro Jos. Stolbe in „Jiříkovo vidění“ (Jurčetove sanje), národno veseloigro s petjem in plesi v šestih oddelkih od I. K. Tyla. Godbo je napisal I. Škroup.

— Prva igra je udomačena že tudi v Ljubljani. Težavno ulogo klepetavega kosmopolitika, zemljemerca Črkelja, je igral ravnatelj Chmelenský uprav mojstersko. „Vaterland“ piše o predstavi sledeče: „Gespielt wurde wie immer vortrefflich.“ Director Chmelenský stand in der brillant gespielten Rolle eines Schwadronners vom reinsten Wasser im Vordergrund der Darstellung; neben ihm machten sich die Damen Košnerova, Prochazkova, sowie die Herren Lier, Charvat, Zvíkovský und Gabriel durch temperamentvolles Spiel und feine Charakteristik um die Vorstellung verdient.“ — „Jiříkovo vidění“ je pa prav mična igra, pisana v romantično-narodnem duhu po načinu Raimundovem z uporabo ljudskih bajk in pripovedek in moralizujočo tendenco. Dasi je Tylov „Strakonický dudák“ boljši v karakterizovanji, odlikuje se ta igra po izborni tehniki. Vsebinska je kratko tale: Jiřík, kmetški fant, ljubi Kačenka, a po pravljicah razvneto domišljija mu ne da mirno uživati mlado srečo ljubavi. Srce njegovo hlepi za častjo in bogastvom. Zaman mu obeta dražestna Kačenka popoln raj v zakonu, — Jiřík ne najde nikjer zadovoljnosti; sklene iti torej v svet. Na košnji pa zaspi Jiřík in v sanjah se vidi v najrazličnejših položajih namišljene sreče. V gori Blanik vidi junaškega kralja Boguslava, ki spi (nalik sloven. kralj Matjaž), ondi že sto in sto let s svojo vojsko čakajoč rešenja. Bojna slava ga ne more osrečiti in oprostiti prokletstva božjega radi prelivanja krvi. Jiřík zbeži iz Blanika in zaide mej potratne in moralno podle židovske bogataše; časte ga, dokler ima denar, ko ga pa zaigra v njihovi družbi, ga — zapode. Jiřík postane vojniki proti Turkom; veselo se pije, poje, pleše in — ljubi v taboru, a v trenutku naskočijo besni Alahovci in Jiříka smrtno ranijo. Jiřík postane bogat, a nikdar miren fabrikant; konečno ga hoté pijani delavci in razdražene delavke celo obsediti, da ga ne reši soproga Kačenka, ki ga spremlja povsod v različnih podobah. Preplašen se zbudi Jiřík v spoznanji, da je iskati srečo le doma v ljubezni in zadovoljnosti.

„Fremdenblatt“, v svojih kritikah navadno jako strog, piše o tej igri: „Die beiden Hauptrollen (gospd. Fürstova in gosp. V. Charvat) wurden sehr gut gespielt, aber auch alle andern Schauspieler, vornehmlich Hr. Lier waren überraschend gut. Die Truppe brilliert in den Volkstücken.“ „J. v.“ ist wirklich sehenswert und vortrefflich ausgestattet. Die musikalischen Einlagen, zumeist Volksgesang, bereichern die vielen anmuthigen Momente dieser Komödie.“ In ta pohvala je do cela zaslužen.

Konečno moram še omeniti žalostno resnico, da se tukajšnji Slovani (razun Čehov) premalo zanimajo za češke predstave. Res, da imamo na Dunaji že hudo vročino in da je v prostem „ljudskem vrtu“ mej živahnimi Dunajčankami in poslušaji tamošnje izborne kapele zabava cenejša, a vendar — vzajemnost slovanska zahteva vsaj tacih žrtv! Čehi podajajo zares dobre igre svoje bratske književnosti, ki naj bi se presadile tudi v slovensko gledališče, mesto da se sega po šablonskih nemških ali pa trivialnih francoskih! — „Svůj k světu!“

Iz Postojnskega okraja, 27. maja. [Izv. dop.] (Zborovanje učiteljskega društva.) Če je res, da se sodi razvoj in napredek kakoga društva po mnogih zborovanjih njega udov, torej velja to o našem društvu. V dobrih desetih mesecih je zborovalo tretjič in sicer dne 25. maja v prijaznem Orehku pri Postojni.

— V št. 203, jutranja izdaja, dné 2. maja, ima na drugi strani, 4. kolona, dopis: „R. Wien, 29. April.

Nebo nam je kazalo nemil obraz, ko se je približal čas odboda. Neprestano je lilo, in bali smo se že, da vsled razhodnosti našega okraja zborovanja sploh ne bode. Navzlic tem okoliščinam se nas je zbralo rečeni dan v Orehku 13 učiteljev in 2 učiteljici točno ob 1/11. uri dopoludne v šoli. Mnogo več udeležencev itak ni bilo pričakovati, daljnji tovariši so se zbalii dežja, nekateri bližnji, kakor n. pr. Postojina, se pa rada odlikuje — po odsotnosti. Dugačni možje so naši Vipavci, ki so se pripeljali k zborovanju v kljub neugodnemu vremenu.

Gosp. prvomestnik M. Zarnik pozdravi navzočnike poudarjaje slogo in ustrajnost. Na to je je pokazal g. R. Horvat, kako se res praktično poučujejo v šoli realije. Obravnaval je z učenci sestavek „Pegasta sova“. Sodba je bila splošna, da je poskus jako vrlo uspeh. Drugi referent gosp. S. Punčah iz Slavine je obravnaval točko: Zakaj učitelj ne uživa istega spoštovanja in istih pravic, katere mu pristojajo po njegovem stanu in vzvišenem poklicu? — Iz svoje dolgoletne prakse povedal je gosp. tovariš toliko splošnih tez, da je bilo poročilo prav živahno; res, ne na dolgo razpeljano, marveč jedrnato. Vsem navzočim je govoril prav od srca. Ko je dovršil, slišal se je samo jeden glas: To so naše tožbe, to so naši križi, to bi moral zvedeti ves svet, naše razumnštvo, naši postavodajni zastopi, da, tudi naši sovražniki! — Zato smo sklenili naprositi slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“, kakor tudi naša strokovna lista, da bi izvolili poročilo objaviti. Upamo, da nam prošnje nikjer ne odbijejo.

Posameznih predlogov je bilo mnogo. Nekdo je celo predlagal, da se izreče nekemu strokovnemu listu graja, ker ne vzprejema vabil k društvenim zborovanjem. Slišati je bilo pa tudi še drugačne tožbe. Predlog se je seveda primerno ublažil. Za zborovanje „Zaveze“ priporoči se tema gospoda Punčaha. Poročal bi jeden društvenih delegatov.

Konečno sklene gosp. prvomestnik zborovanje, zahvali ude za pazljivost, gg. poročevalca na sodelovanju in pozove navzoče, da zakličejo našemu najvišjemu zaščitniku, presvetlemu cesarju trikratno „Slavo!“ S cesarsko pesmijo se je završil oficijelni del vspeveda. Ura je bila že blizu dve popoldne.

O izvrstni in ceni postrežbi g. župana Križaja smo se zabavali blizu do večera. Omeniti je treba še izbornih napitnic g. Gangla iz Budanj. V pesniško nadahnuti prozi je napijal domovini, slogi mej učiteljstvom, bratom Hrvatom i. t. d. Pred razhodom smo še obiskali grob pokojnega tovariša g. A. Križaja. Na pokopališču smo se po primernem nagovoru in odpetih nagrobnicah poslovili od rano umrlega sotrudnika.

Ko smo si zadnjič segli v roko, polnil je sleharnemu srca čut, da je bil to zopet naš dan, dan lep in vesel, kakor jih doživi malo učitelj-trpin.

Domače stvari.

— (Pritožbo na ministerstvo) vložilo je vseh 12 narodnih zdravnikov po tukajšnjem odvetniku zaradi nepostavnih dogodkov pri volitvi v zdravniško zbornico. Glasovali so namreč trije zdravniki, ki niso bili v volilnem imeniku, in ki dosedaj v Ljubljani še nikdar prakse izvrševali niso. Poleg tega je pa jeden slep, drugi slaboumen in mrtvouden. Tu se vidi, kam vodi strast boriteljev „für das bedrohte Deutschthum in Krain“ à la Marhtun-Valenta, ki misli, da živi še vedno v Vesteneckovi dobi, ko ni bilo nobeno sredstvo preslabo, da bi se proti Slovencem ne smelo uporabljati. Zaradi tega tudi ne vzprejemo dr. Dereani v Kamniku in slučajno izvoljeni dr. vitez Bleiweis v Ljubljani, kakor njiju namestnika mandata v zdravniško zbornico, ker je na protipostavni način sestavljena.

— (V zdravniškem društvu) kažejo se že posledice nezakonitih volitev v zdravniško zbornico. Primarij g. dr. E. Šlajmer, podpredsednik društva in mestni fizik g. dr. J. Kopřiva, tajnik, poslala sta g. dr. Valenti, t. č. predsedniku društva, sledečo izjavo: „Slavno vodstvo zdravniškega društva na Kranjskem! Predsednik društva, v katerem sodelujeta podpisana jeden kot podpredsednik, drugi kot tajnik, zastopal je pri skrutinju volilnih glasov v zdravniško zbornico na jako čuden način zdravniške interese, in se ni čutil poklicanega varovati čast zdravniškega stanu, kar je glavni namen zdravniškega društva. On je pritrdil iz strankarskega

stališča nasproti obstoječim zakonom, da sta upravičena volilca in za prakso sposobna jeden slepi in jeden umobolni kolega. To dokazuje dovolj, kako bi načelnik našega društva postopal pri eventualnih stanovniških vprašanjih. Zaradi tega odloži ta podpisana odbornštvo pri društvu zdravnikov na Kranjskem, ker iz poprej navedenih razlogov jima ni mogoče delovati pod takim predsedništvom“.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda) Uredništvu našega lista so poslali kro-nine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: V Starem trgu pri Ložu nabral je pri tamošnjih rodoljubih v čitalnici gosp. Jakob Žebre, učitelj, 28 kron; darovali so po 1 krono: gospé Jerica Rozina iz Pudoba, Fani Žagar, Marija Petrič iz Markovca in gdčna Ivanka Modrijan, učiteljica v Starem trgu in gg. Jul. Rozina iz Pudoba, Fr. Perušek st. župan in Fr. Perušek ml. iz Podcerkve, Iv. Benčina, Jan. Onušič, Iv. Krajc, Fr. Peče, And. Sežon, Iv. Stritof, Mat. Tome, Gašp. Gasperin, nadučitelj, Ferdo Vigele, učitelj, Tom. Mlekuš, Jak. Žebre, učitelj, vsi v Starem trgu, Fr. Žagar iz Markovca, Ant. Zakrajšek in Fr. Intihar iz Vrhnike, Ant. Levec c. kr. sodnik, Tilen Levec, dijak, Gabr. Eržen, Fr. Kovač, vsi iz Loža, Jan. Krašovec in Jan. Kandare iz Dan in Jos. Mlakar iz Igevasi; iz Trsta sta poslala gg. Vekoslav Gregorič, poštni uradnik in Dragotin Bayer (?) vsak 1 krono; g. Matija Jelenč v Ljubljani 1 krono, skupaj 31 srebrnih kron, katere smo izročili družbinemu vodstvu. Živel rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani poslala sta uredništvu našega lista drugo krono: Gg. Vekoslav Gregorič, poštni uradnik v Trstu in Dragotin Bayer (?) isto tam. Vivant sequentes!

— (Zahvala.) 171 prvih kron je sl. uredništvo „Slov. Naroda“ doslej blagoizvolilo oddati naši družbi. Imenovane krone so se naznačenemu časniku od 17. do 27. t. m. izročale in znamenale v številkah: 112 do 120. S pristrčno zahvalo in iskrenim priporočilom zabeležuje vodstvo ta prvi mu vročeni časniški kronin dar.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Osobne vesti.) Naš rojak, gosp. Josip Dolžan, doma iz Novakov pri Tržiču na Kranjskem, imenovan je poštним kontrolorjem v Gradcu.

— (Slovenščina na državni železnici.) V soboto se je pripetil čuden prizor na postaji gorenjske metropole. — Pristen Slovenec, ki ne govori niti besedice nemške, zahteval je dve karti tretjega razreda v Ljubljano. — Železniški uradnik upraša pred vsem: „Wohin?“ — Naš Slovenec sicer ne vé, kaj je gospodu v pisarni nejasno, vendar pa vidi, da ga ta ni natanko razumel, ponavlja torej svojo zahtevo. — Ali lej, vprašanje: „Drei Karten?“ je odgovor uradnikov, in kmalu se približa tudi portir, čigar posel je sicer kontrola in preluknjanje kart pri izhodu, ter razjasni — ne morebiti uradniku, kaj želi rečeni gospod od njega, — nego temu, da mora z uradnikom govoriti nemški, ker slovenski ne ume. Da se take uradnike v naši domovini namešča, nas že več ne razburja, tega smo že vajeni. — Čudno se nam pa zdi, da mora zaradi tega uradnika poleg svoje navadne službe še tlako delati portir, ki zna slovenski in nemški, torej jeden jezik več, kakor uradnik, kateremu ni treba več znati, ko nemški, ker — misira plebs contribuens uči se nemški, če se hoče voziti po svoji deželi! — saj ti pové portir, ki je za to postavljen, da moraš z gospodom nemški govoriti, če hočeš karto. — Z časom dobimo morebiti kaj več takih uradnikov po Gorenjskem!

— (Slovenski umetniki.) Veselim srcem opazujemo, da se je v zadnjih letih začelo mej Slovenci živo zanimanje za umetno petje. Za to seveda treba je umetno-izurjenih glasov. Kar se tiče opernega petja, napredujemo Slovenci od dne do dne in posebno nas veseli, da se mlade moči urijo tudi v tej težki stroki. Omeniti hočem tu posebno baritonista gosp. drd. med. Belo Stuheca, ki kot učenec dobro zuane operne šole Mayr-Pajrimsky v Gradcu od leta do leta napreduje. Zadnji teden je v operi „Nachtlager in Granada“ kot princ regent s jako dobrim uspehom nastopil, da so ga vsi nemški listi brez izjeme tako ugodno kritizirali, da bi si zamogel vsak dovršen operni pevec to kritiko v čast šteti. — Na isti šoli tudi prav lepo napreduje Slovenec phil. g. Jošt kot basist.

— (Mestna hranilnica v Kranji) prične svoje delovanje začetkom julija t. l., prošnje za posojila pa bode vzprejemala že od dne 15. junija naprej. — S tem je ustrezno živi potrebi in je le žele, da bi drugi kraji naše domovine posnemali ta napredni korak naše gorenjske metropole. Natančneje o otvoritvi in poslovanju nove te hranilnice poročali bomo prihodnjič.

— (Iz Idrije) se nam poroča: Minuli teden nastopil je v tukajšnjem gledališču čarovnik gosp. Kaldi s sinom. Predstave bile so izborne in občinstvo prav zadovoljno. Posebno omeniti nam je g. Kaldija sen, koji je nedosežen v svojih točkah. G. Kaldi jun. predava vsako točko v lepi, čisti hrvaščini. Kakor čujemo, nameravata gospoda Kaldi nastopiti i v Ljubljanskem gledališču, v kojem se bode občinstvo gotovo izorno zabavalo.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Žalec) ima dne 1. junija t. l. v prostorih župana gospoda Janeza Hausenbichler-ja svoj letni občni zbor. Začetek ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1) Pozdrav došlih gostov; 2) Poročilo o delovanju podružnice; 3) Slavnostni govor; 4) Pobiranje letnine in vzprejem novih udov; 5) Volitev novega odbora; 6) Volitev odposlancev k glavni skupščini. — Po zborovanju prosta zabava, pri kateri svira Šmarijska godba. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Grof Alfred Coronini.) Iz Gorice se nam piše: Politično društvo „Sloga“ je v zadnji seji na predlog dra A. Rojica jednoglasno sklenilo, odposlati k visokorodnemu g. grofu Alfredu Coroniniju posebno deputacijo, koja se mu naj zahvali v imenu društva in goriških Slovencev za neumorno in požrtvovalno delovanje v prid Slovencev v gmotnem in duševnem obziru. Dalje se bode deputacija obstoječa iz gg. dra Aleksija Rojica in župnika Blaža Grče iz Šempasa g. grofu zahvalila, ker podpira tukajšnji list „Il Rinnovamento“, ki zagovarja neustrašljivo in krepko slovenske interese na Primorskem ter v obče pravice avstrijskih Slovanov.

— (Tržaške volitve.) Danes, od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne vršila se je volitev v IV. volilnem razredu. Izid nam še ni znan. V tem razredu postavile so tri stranke svoje kandidate, namreč irendentovci, konservativci in Slovenci. Da se je slovenska stranka na tako nedvoumen način izrekla zoper obe italijanski stranki, kateri se le po osebah ločita druga od druge, ne pa po bistvu, to nas navdaja z iskrenim zadoščenjem. Upanje na zmago je sicer majhno, ali že to, da se upajo Slovenci tudi v mestu, katero je baje zgolj in izključno italijansko, postaviti svoje kandidate, je velikega, neprecenljivega pomena. Svet bo šele sedaj do dobra prepričan, da Tržaško mesto ni tako izključno italijansko, kakor se navadno trdi, da slovenska stranka v mestu se ne rekrutira samo iz proletarijata, ampak da je močen in uvaževanja vreden faktor. In ker je ta faktor lojalen, štel se bo namestniku Rinaldiniju v neodpušten greh, da ga ni hotel pridobiti v podporo konservativni stranki, zlasti ako zmagajo progresovci. — Slovenski kandidati za četrti razred so gg. dr. Gustav Gregorin, Andrej Kalan, Anton Kvas, Anton Krizman, Matko Mandić, Anton Počkaj, dr. Matej Pretner, Jakob Perhavec, Luka Serazin, V. M. Živic, Anton Vrabec, Franjo Žitko. — V četrtem volilnem razredu je nekaj nad 1400 volilcev in mej temi je dosti Slovencev. Ako se posreči slovenski stranki, da spravi vse narodne volilce na volišče, potem je mogoče, da morda njeni kandidati zmagajo. Če pa se že to ne zgodi, imeli bodo vsaj častno manjšino in tudi to je nekaj vredno. —

— (Tržaške novice.) Zadnja številka „Edinosti“ je bila zaplenjena zaradi članka, ponatisnenega iz Goriškega „Rinnovamento“, ki pa ni bil zaplenjen. Tudi druge izdaje ni dovolilo drž. pravdnštvo. Odvetnik dr. Angeli bil je obsojen po § 312. oziroma 314. k. z. na globo 50 gld. ker je dne 20. decembra m. l. ko so redarski organi vršili hišno preiskavo v prodajalnici R. Bernardinija, imenoval to postopanje nepristojno. — Občni zbor polit. društva „Edinost“ bode dne 18. junija. — Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku napravi v četrtek dne 1. junija izlet v sv. Križ, da pozdravi novo pevsko društvo „Skala“. Oihod ob 4. uri popoldne. — Občni zbor „Tržaškega Sokola“ bode v nedeljo dne 4. junija. — Veselica „pevskega in bralnega društva“ na Opčinah uspela je prav dobro na vse strani in je bilo mnogo gostov iz Trsta

in vse okolice. Vsa vsopred vršil se je prav gladko in igra „Kateri bo?“ vzbujala je mnogo smeha. — Obrtniško društvo v Bar k o v l j a h ima svoj redni občni zbor dne 13. junija z običajnim dnevnim redom. — (Požar na parobrodu.) V petek popoldne nastal je na Reki ogenj na italijanskem parobrodu „Aurora“, ki je naložil 320.000 dog in je ravno hotel odpluti proti Francoski. Vsa ognje gasna društva imela so polno posla, da so vsaj deloma omejila ogenj in rešila nekoliko blaga. Škode je okoli 40.000 gld. Parobrod in naloženo blago bila sta zavarovana.

— (Tiskovni odnošaji na Hrvatskem.) Glavni urednik „Obzora“ g. Dinko Politeo in odgovorni urednik g. V. pl. Dorotka sta še vedno v preiskovalnem zaporu. Ker je preiskava že skoro dognana, utegneta torej v kratkem priti pred porotnike. „Hrvatska“ izrekla je te dni, da so take drakonične odredbe popolnoma neopravičene, ter da se v kulturnih državah nikjer ne postopa tako proti časnikarjem. Se li nahaja v inkriminiranih in konfiskiranih člankih sploh kako zločinstvo, o tem bodo še le porotniki izrekli sodbo. Nikakor torej ne gre obdolžena urednika držati v preiskovalnem zaporu.

— (Iz hrvatskih toplic) Do 23. t. m. prišlo je v Krapinske toplice 226 strank z 295 osobami.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Slovanska slavnost z zaprekami.) Kakor poročajo „Nar. L.“ je Dunajsko vojno poveljništvo zabranilo vojaški godbi, da sodeluje pri Kollarjevi slavnosti in sicer glede govora prof. Masyara o „slovanski ideji v Kollarjevih delih“. Stvar utegne priti v razgovor v delegacijah.

* (Madjarska kultura.) Dela slavnega madjarskega pesnika, pokojnega Janosa Aranyia, čegar spomenik se je nedavno odkril v Budimpešti, izšla so v novi izdaji. Značilno je, da se ni prodala niti jedna knjiga. Opravičeno pravi „Zastava“: Hej, da je to bila kaka šovinistična razprava, kako bi se bili pulili zanjo.

* (Telesne kazni na Ruskem.) V kratkem izšel bode carski ukaz, ki bode odpravil telesne kazni tudi pri moških kaznjencih, obsojenih na izgon v Sibirijo. Kakor znano, so se telesne kazni pri ženskih izgnancih odpravile že poprej vsled carskega ukaza.

* (Nezgode izumitelja.) Te dni zarubil je nek upnik krojaču Dowe-u v Mannheimu vso hišno opravo, obleko itd. Kakor je videti, se torej nikakor ni obistinilo, kar so prorokovali nekateri izumitelju neprestrejljive obleke, da bode namreč v kratkem postal milijonar.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 29. marca. Udeležba pri današnji volitvi bila ogromna. Zmagajo progresivci. Popoldne bilo oddanih 1200 glasov.

Maribor 29. maja. Brzovlak povozil pri postaji Wildon tukajšnjega notarja Franca Ulricha, kateri je obležal mrtev na mestu.

Dunaj 29. maja. Danes ob 10. uri popoldne začele se v obč. zastopu volitve za mestni svet. Doslej izvoljeni dva liberalca in — po dvakratni volitvi — vodja protisemitov dr. Lueger s 66 proti 56 glasom.

Beligrad 29. maja. Kralj imenoval Garašanina polkovnikom.

Beligrad 29. maja. Mesti Stolac in Gregac preplavljeni. Mostovi in druga občila podrta. Mnogo osob utonilo.

Cetinje 29. maja. Mej prebivalci Skadra in Miriditi prišlo do boja, v katerem je bilo ubitih pet oseb. Skadrski vali šel z malo vojsko na lice mesta.

Rim 29. maja. Kongres obrtnikov in ekonomov se izrekel zato, da se spremeni zakon o bankah tako, da bi smela bankovce izdajati samo Rimska banka.

Berolin 29. maja. Obrtni krogi so zelo razburjeni, ker je vlada odklonila zahtevo, naj določi premije razstavljalcem v Chicagu posebna mejnarodna komisija.

Hamburg 29. maja. Kakor se je uradno konstatovalo, umrla tukaj jedna osoba za kolero.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noili.

Javna zahvala.

Tukajšnja posetnika in trgovca, gospoda Dragotin Žitnik in Anton Kobi, naklonila sta tukajšnjim ubogim učencem precejšnjo svoto, za katero jima v imenu revne šolske mladine izrekam tem potom najtoplejšo zahvalo.

V Borovnici, dne 29. maja 1893.

Fr. Papler, nadučitelj.

Loterijske srečke 27. maja.

V Trstu: 47, 72, 45, 75, 59.

Tuji:

28. maja.

Pri **Maltiši**: Back, Braun, Opplatek, Iwankowitz, Fink, Trabudinek, Rubel, Harrich z Dunaja. — Lavrič iz Planine. — Minci iz Trsta.

Pri **Slezu**: Frankman, Prasse, Böhringer z Dunaja. — Boskowitz iz Budimpešte. — Ugodragovich iz Trsta. — Newes iz Grada. — Hofman iz Rudolfovca. — Passavali iz Reke. — Lorenz iz Kočevja.

Pri **bavarskem dvoru**: Kosila iz Gorice. — Eisner z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. maja	7. zjutraj	734.1 mm.	10.6° C	brezv.	megla	12.80 mm.
	2. popol.	733.7 mm.	13.4° C	sl. jzh.	dež.	dežja.
	9. zvečer	734.6 mm.	11.6° C	sl. jzh.	dež.	dežja.
28. maja	7. zjutraj	734.5 mm.	11.8° C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	734.4 mm.	17.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	734.4 mm.	11.8° C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.

Srednja temperatura 11.9° in 13.6°, za 4.2° in 2.7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 29. maja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	97.90	97.85
Srebrna renta	97.60	97.70
Zlata renta	117.30	117.25
4% kronska renta	96.30	96.25
Akcije narodne banke	98.5	98.7
Kreditne akcije	335.5	335.75
Lordon	123.70	123.85
Srebro	—	—
Napol.	9.05	9.82
C. kr. cekini	5.83	5.84
Nemške marke	60.37 1/2	60.37 1/2

D. 6 27. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148 gld.	20 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196	75
Ogerska zlata renta 4%	115	50
Ogerska papirna renta 5%	—	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	121	50
Kreditne srečke po 100 gld.	197	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	50
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	149	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	265	—

Učenec

zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter dobrega zadržanja, **vzprejme se takoj v trgovino mešanega blaga.** Prednost ima oni, kateri je že v tem malo izurjen. — Več pove iz prijaznosti upravištvo „Slov. Naroda“. (568—3)

Poštna in brzojavna ekspeditorica

zmožna slovenščine in izurjena v svojem poslu, ki je napravila izpite z jako dobrim uspehom in ima dobrih referencij, **isče službe.** Tudi prevzame sub-titucijo. Ponudbe pod naslovom: **Vosou, Stempfergasse 3, v Gradcu.** (576—1)

Nov stroj

za izdelovanje soda-vode s 500 steklenicami

je po ugodni ceni na prodaj. — Več se izve pri gospodu **Vičič-u**, hotelirju v Postojni. — Pisma na **Martinek & Latzelsberger, Wien, XV., Ponthongasse 4.** (575—1)

Izjava.

Vsled zopetnih vprašanj iz krogov naših naročiteljev izjavljava opetovano izrecno, da je **najin pristal**

FINGER-JEV

Plznski pivni grenčec

izključljivo od naju izumljen ter da se proizvaja pristen in izviren zgolj v najini tovarni za Plznski pivni grenčec v Plznu in da se izvaja direktno le od najine strani. Prosi-ta torej, ne zamenjavati našega izbornega, v celi monar-hiji uvedenega krepčala za želodec (ob jednem vzlic jako fini kakovosti ceneno ko-sumno blago) s **pijačami z jednakiimi nazivi**, in da se ne da nobeden zvabiti po nikakih manevrih ali še tako pompoznihi reklamah, nego da blagovoli pri naročevanju našo tvrdo natanko uvaževati.

Z velespoštovanjem (574—1)

Tovarna za Plznski pivni grenčec
Henrik & Adolf Finger v Plznu.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. do 31. maja 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Solnograd, Inomost, Linc, Isl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Ischla, Ljubnega, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut popoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 minut popoldne v Kamnik.

Ob 6. uri 50 minut zvečer v Kamnik.

Ob 10. uri 10 minut zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 minut popoldne iz Kamnika.

Ob 6. uri 20 minut zvečer iz Kamnika.

Ob 9. uri 55 minut zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—115)

Službo

občinskega stražnika

odda županstvo Sevnica. — Plača na leto 240 gld., prosto stanovanje in službena obleka. Ne-oženjeni imajo prednost. Prosilci morajo dokazati zmožnost obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi ter biti dosluženi vojaki ali orožniki. — Zadevne prošnje s prilogi predložiti je **najkasneje do 10. junija t. l. županstvu v Sevnici.**

(577—1)

Župan: Vinc. Medic.

Kongresni trg v lastnem paviljonu.

Camera obscura

ali

žive ulične podobe.

Po novo konstruirani refleksi prizmi se vse osebe in predmeti, ki se nahajajo v okrožji odbjal-nika (reflektorja), naravno verno v originalnih bojah s prostim očesom vidijo in natanko spoznajo; to je jako mikavno in zabavno za vsak stan in vsako starost, z druge strani za učečo se mladino jako poučno ter je napravilo senzacijo v največjih mestih.

Na mnogobrojni poset uljudno vabi

z velespoštovanjem

Klementina Lauer.

Ustopnina 20 kr., vojaki do narednika, (573—2) dijaki in otroci 10 kr.

Odprto od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer nepretrgano.

V lovske in mokri jesenski dobi moči je doseči meh ega in suhega obuvala samo tedaj, če se rabi **F. BENDIK-ova** v **St. Valentinu** (Nižja Avstrija) patentovana, nepremočna

redilna mast za usnje

ki se rabi pri obuvanju na Najviš-jem dvoru že nekaj let, kakor tudi za svetljenje in voščenje istega c. kr. izključno privilegirana

svetilna tinktura za usnje

katera ne pušča barvo ter je izkušana od c. in kr. držav-nega vojnega ministerstva in je v rabi v c. in kr. vojski in največjih prevoznih podjetjih.

Cena

svetilni tinkturi za usnje:	redilni masti za usnje:
1 kilo gld. 1.20	1/4 pušica gld. —80
steklenica št. 1 —40	1/2 pušice —40
steklenica št. 2 —80	3/4 pušice —20
steklenica št. 3 —20	1 pušica —10

V vseh večjih mestih monarhije v zalogi. — Glavna zaloga v **Ljubljani** pri **Schussnig-u & Weber-ju**; v **Kranju** pri **Pettan-u**; v **Rudolfsbrunn-u** pri **Homan-u**; v **Celju** pri **R. Stieger-ju.** (965—19)

Svari se pred ponarejanjem.

Jedino pravo prirejanja pristuje F. Bendiku v St. Valentinu.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.